

โฆทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔

พระธรรมเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวง ๘๓ พรรษา

วันพุธที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

เรื่อง เนกขัมมะพรหมจรรย์

โฆทนาสาธุกับโยมทุกคนที่มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัยอันมีสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานเนกขัมมะพรหมจรรย์ต่างจากเนกขัมมะบารมีเพราะใคร่ที่สงสัยสงสัยเลเรื่องเนกขัมมะบารมีและเนกขัมมะพรหมจรรย์ เนกขัมมะบารมีก็คืออดใจอย่างเดียว

อดใจที่นี้ถ้าเราจะมาเอาอดใจกับอะไรเราก็ต้องมาอดใจให้เป็นที่น่าให้ว่างแล้วก็เจตนาวิริตีให้เป็นศีลสองอย่างเนี่ย ประพฤติสองอย่างควบกันเนี่ยจึงจะเป็นเนกขัมมะพรหมจรรย์เนี่ยต่างกันตรงนี้เพราะฉะนั้นก็พยายามรู้ให้ได้แล้วเราก็คouldได้มีความแตกฉานมีความเข้าใจ ปัญญาคือเหตุผลในทานในศีลเพื่อวางทั้งนั้นเลย

เพื่ออะไรเพื่อความพ้นทุกข์เพราะเรามีทุกข์อยู่แล้วเราจึงมาประพฤติเนกขัมมะพรหมจรรย์ต้องบอกอย่างนี้ การที่เราประพฤติเนกขัมมะพรหมจรรย์ก็คือก็เพื่อความสิ้นทุกข์แล้ววิธีการที่เราจะทำให้สิ้นทุกข์เราจะทำอย่างไรก็ต้องทำให้เกิดมีทานขึ้นมาถ้าเราให้ทานบ่อยๆคือให้ว่างบ่อยๆก็เป็นภาวนาในทานเจตนาละเว้นให้เป็นศีลบ่อยๆก็เป็นภาวนาในศีล เจตนาที่เราจะอดใจทุกเรื่องราวไม่ว่ามาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย

ใจอะไรเนี่ยก็เป็นภาวนาในเนกขัมมะ เรามีเหตุผลคือปัญญาเราไม่ต้องการมีทุกข์เราจึงใช้เหตุผลในทาน ในศีล ในเนกขัมมะเนี่ยให้ทุกข์หมดไปจากใจเราเนี่ยเนกขัมมะพรหมจรรย์จึงสมบูรณ์แบบต้องว่าอย่างนี้ แล้วก็เมื่อเนกขัมมะสมบูรณ์แบบแล้วเราก็ทำให้เป็นปกติ

คำว่าทำให้เป็นปกติก็คือทำอย่างสม่ำเสมอไม่เกียจคร้านจึงเรียกว่าวิริยะ เพียร

เพียรว่าไปเขาบอกเพียรว่าหรือเพียรทำไปหรือให้ว่างไปทุกระยะทุกขณะแล้วก็อดกลั้นอดทนทำไปให้ว่างจากอารมณ์ทั้งหมดเลยที่เป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์

แล้วก็มีความจริงใจที่เรียกสัจจะจริงใจจริงจังที่จะให้ว่างไปตลอดจนกว่ามันจะพ้นทุกข์หรือว่างอย่างบริสุทธิ์เข้าสู่พระนิพพานนั้นนะ

ก็มีอธิษฐานปรารถนาต้องการความพ้นทุกข์ปรารถนาพระนิพพานเมื่อพ้นทุกข์แล้วทุกข์ในขณะจากรูป จากเสียง จากกลิ่น จากรส จากโณภูฐัพพะสัมผัส จากธรรมารมณ์แต่ละอย่างแต่ละอย่างยังไม่บริสุทธิ์

คำว่ายังไม่บริสุทธิ์ก็คือมันเป็นของชั่วคราวหรือระยะหนึ่งหรือคราวหนึ่งเท่านั้นต้องทำให้มันบริสุทธิ์หมดจดสิ้นเชิงคือเป็นปกติเลย ตาเห็นรูปก็ว่างผ่าน หูได้ยินเสียงก็ว่างผ่าน จมูกได้กลิ่นก็ว่างผ่าน ลิ้นรู้รสก็ว่างผ่าน

กายได้สัมผัสก็ว่างผ่าน จิตรู้ธรรมารมณ์ก็ว่างผ่านเนี่ยต้องทำให้เป็นปกติเย็น เติบ นิ่ง นอนเนี่ยให้ว่างผ่าน

เมื่อว่างผ่านจนเกิดความเคยชินแล้วจะเข้าสู่**นิพพาน ปรมิ สุกฺขญฺ**ที่นี้เราทุกคนเราจะเข้าใจ**นิพพาน ปรมิ**

สุกฺขญฺจากอะไรก็สุขจากอารมณ์คือสุขจากรูป เสียง กลิ่น รส โณภูฐัพพะธรรมารมณ์เนี่ยต้นเหตุ

ต้นเหตุใหญ่แห่งการเวียนว่ายตายเกิดเพราะทำไมจึงว่าอารมณ์เป็นต้นเหตุเพราะเกิดเมตตา กรุณา มุทิตา

อุเบกขา ก็เพราะอารมณ์เนี่ย เมตตารักใคร่ในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโณภูฐัพพะ ในธรรมารมณ์ กรุณาในรูป

ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโณภูฏัพพะ ในธรรมารมณ มุทิตาพลอยยินดีในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส
 ในโณภูฏัพพะ ในธรรมารมณแล้วก็ต้องข่มใจให้เป็นอุเบกขาในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโณภูฏัพพะ
 ในธรรมารมณนี่เมื่อเราข่มใจเรารู้ว่านี่เป็นของชั่วคราวระยะหนึ่ง
 ที่นี้ถ้าเราสามารถทำให้เสมอเหมือนเป็นปกติเลยเห็นรูปก็เป็นปกติว่าง
 ที่เขาว่าปกติจิตหรือปกติศีลนี่คือละเว้นหรือวิตถอดใจได้จนเป็นปกติเนี่ยเขาจึงเรียกว่าเป็นเจตนาวิริติ
 เจตนาวิริติก็คือตั้งใจที่จะตัดใจต้องว่าอย่างนี้คำว่าวิริติคือตัดใจ ตัดใจจากอะไร? ตัดใจจากรูป จากเสียง จากกลิ่น
 จากรส จากโณภูฏัพพะ จากธรรมารมณนี่แล้วจิตขอเราก็คงติดยืน เดิน นั่ง
 นอนก็เป็นปกติคือสงบอยู่จิตสงบอยู่โดยปกติถึงไม่บอกใครว่าจิตเราเป็นสมาธิจิตแต่ใครเห็นเราก็คงสามารถรู้ได้ว่าเนี่ย
 ยเห็นท่านนั่งเป็นปกติ ยืนเป็นปกติ เดินเป็นปกติ ถึงนอนก็เป็นปกติอีก
 เราต้องทำให้ได้ทุกอิริยาบถหรือทำให้ได้ทุกลมหายใจเข้าออกหรือขณะที่จิตรู้สัมผัส สัมผัสที่ขณะที่ตาสัมผัสรูป
 หูสัมผัสเสียง จมูกสัมผัสกลิ่น ลิ้นสัมผัสรส กายสัมผัสโณภูฏัพพะเย็นร้อนอ่อนแข็ง
 ใจได้สัมผัสธรรมารมณนี่ต้องทำให้เป็นปกติ
 เมื่อเราเป็นปกติแล้วเราก็นี่เขาเรียกเนกขัมมะพรหมจรรย์ที่เราจะต้องปฏิบัติให้ได้เป็นปกติยืน เดิน นั่ง
 นอนไม่ต่อล้อต่อเถียงกับใครให้โอหังให้อภัยไปให้หมดเพราะในขณะที่ทำเราอาจจะเกิดทุกข์เกิดโทษมีอุปสรรค
 มีคนบ้าง ครอบครวับ้าง
 ตำนานคนนั้นคนนี้มีตรสหายตีเตียนยกโทษบ้างให้โอหังให้อภัยให้หมดไม่ถือสาหาโทษถือว่าเป็นการใช้กรรมใช้วิบา
 กกรรม แล้วเราก็จะผ่าน เองจะด่าจะว่าซ้ำ
 ข้าไม่เถียงต้องว่าอย่างนี้ไม่เถียงไม่พูดอะไรเพราะพูดไปแล้วเดี๋ยวจะมาต่อความยาวสาวความยืดอีก
 แล้วเราก็จะไม่ปกติเขาตำเขากระเทียบเปรียบเปรยขึ้นมาเราก็จะอุ่นวยในใจยืน เดิน นั่ง
 นอนไม่เป็นสุขเพราะฉะนั้นเราก็จะรู้ว่าไอ้การปฏิบัติบ้างที่ก็เป็นเหตุก่อให้เกิดทุกข์ได้ที่เรียกว่าอุเบกขาความข่มใจ
 ที่อาตมาว่าต้องข่มใจให้เป็นอุเบกขานี่เป็นอย่างนี้เป็นลักษณะแบบนี้
 ต้องมีคนพอใจบ้างไม่พอใจบ้างเป็นธรรมดาไอ้ที่เขาพอใจก็ไม่ว่าสาธุที่เขาที่มีส่วนความดีความสงบเขาส่งเสริม
 ให้อะไรขึ้นเพราะเขาไม่เอาเขามาเป็นอุปสรรคขัดขวางเราให้เราต้องเสียสมาธิในการว่างหรือตั้งใจว่าง
 ส่วนใครที่เป็นอุปสรรคเขาก็จะเกิดโทษเป็นทุกข์แต่เขาก็ให้ทุกข์เขาสั่งลงน้อยลงด้วยการที่ไม่ต่อล้อต่อเถียง
 ถือเป็นการใช้กรรมเวรวิบากกรรมเวรเศษกรรมเวรที่อเนกชาติเราไปก่อจนหรือไปรบจนเขาในความสุขความสงบ
 สุขของเขา มา ทุกคนต้องเจอแน่เพราะคนเขาอยู่ดีมีสุข มีชีวิตเป็นสุขก็ไปฆ่าเขาบ้าง
 เขามีทรัพย์สินสมบัติดีก็ไปขโมยขใจไปลักเขาบ้างนั่นแหละ
 เขาอยู่กับบุตรภรรยาสามีเป็นสุขก็ไปทำให้เขาแตกแยกหรือไปลักขโมยหรือไปเอาเขาไปจุดฆ่าเขามาบ้างด้วยควา
 มไม่ชอบธรรม หรือชอบธรรมแล้วแต่ต้นแต่ทีหลังไปแตกแยกกันก็เกิดความรำวรานใจอีก
 หรือไปฆ่าสาหลอกลงตมต้นเนี่ย หรือไปกินเหล้าเมายาเนี่ยเหตุแห่งความทุกข์มีมาก ก็ขึ้นอยู่กับอารมณ์เนี่ย
 ถ้าเรารักษาจิตของเราให้เป็นปกติจิตคือว่างเป็นปกติ
 อารมณ์เหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นจะเบาบางไปเป็นการประพฤติปฏิบัติเนกขัมมะพรหมจรรย์
 ทำให้จิตของเราเป็นปกติจิตแล้วก็ทำให้จิตของเราว่างเป็นปกตินั่นแหละเราจะรู้เป็นปัจเจกตั้งว่าอานุภาพของความ

ว่างเป็นยังงัย อย่างน้อยเราก็ไม่แเว่ไม่มีกรรมกับใครแล้วระดับหนึ่ง สองเราก็ไม่มีทุกข์กับอารมณ์ สามเราก็ไม่ตีใจเสียใจกับอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องข่มใจด้วยเพราะไม่มีอารมณ์ในใจไม่มีอะไรค้างใจทุกอย่างเคลียร์หมด เห็นก็ผ่าน ได้ยินก็ผ่าน ได้กลิ่นก็ผ่าน ได้รู้สึกก็ผ่าน ได้โง่รู้รู้พระสัมผัสก็ผ่าน ได้รู้ธรรมารมณก็ผ่านหมด เราต้องทำให้เป็นปกติ นั้นแหละจึงเรียกว่าเป็นเนกขัมมะพรหมจรรย์ ที่ต่างจากเนกขัมมะบารมี เนกขัมมะบารมีนั้นนะเราก็คอดใจในทาน ในศีล ในเนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตาอุเบกขานีเยยะอะเยละยะมีนัยยะมากมายเพราะฉะนั้นเรารู้สึ้นๆว่าว่างหรือตั้งจิตเจตนาวิริตีให้ว่างตัดใจว่างให้ได้เพราะมีทั้งทาน ทั้งศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา

อุเบกขานีเยขึ้นอยู่กับจิตเจตนาเรา ที่อาตมาเคยย่อให้ฟังไว้เจตนาไว้ความปรารถนาก็ไว้ค้นหาความอยาก ไล่ค้นหาความอยากเนี่ยเป็นสมุทัยเหตุให้เกิดทุกข์ทั้งหมดเลย ถ้าเราทำได้เรางดเว้นได้ทุกข์ทั้งหลายก็จะหมด ที่มีอยู่แล้วก็สงบระงับไป ที่ยังไม่มีก็จะไม่เกิดขึ้นที่มีแล้วก็จะสงบไปเลิกลาไปเพราะใจเราอยู่เหนืออารมณ์แล้ว คำว่าจิตอยู่เหนืออารมณ์ก็คือตาเห็นรูปแล้วก็ไม่ตามรูปไปว่ารูปนั้นดีหรือไม่ดีไม่ได้วิตกวิจารณ์ไม่มีสังขารปรุงแต่งใน รูปว่ารูปสวยรูปงามรูปดีไม่ได้ไม่มีการตำหนิติเตียนไม่มีการยกย่องสรรเสริญเนี่ยเขาเรียกเป็นแบบนี้

เพราะฉะนั้นเรารู้เราเข้าใจแล้วเมื่อไม่มีวิตกวิจารณ์ไม่มีสังขารปรุงแต่งในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโง่รู้รู้พระ ในธรรมารมณมีนัยยะอันเดียวกันหมดเลยเพราะเห็นแล้วผ่านได้ยินแล้วผ่านได้กลิ่นแล้วผ่านได้รู้รสแล้วผ่านได้สัมผัสแล้วผ่านรู้ธรรมารมณด้วยใจแล้วก็ผ่าน

อันเนี่ยเป็นเนกขัมมะพรหมจรรย์ที่เราจะต้องปฏิบัติส่วนมากผู้ที่จะอธิบายยากมากต้องว่าอย่างนี้ที่ยากมากเพราะไม่มีความละเอียดลออไม่มีการพิจารณา ไม่มีการประพัตติปฏิบัติ ไม่มีการทำความเข้าใจ คำว่าไม่มีความเข้าใจก็คือไม่ได้พิจารณาทั้งรูป ทั้งเสียง ทั้งกลิ่น ทั้งรส ทั้งโง่รู้รู้พระสัมผัส ทั้งธรรมารมณเหล่าเนี่ย ไม่สามารถแยกจิตจากอารมณ์ไม่สามารถแยกจิตจากสติ

ลึกลับซับซ้อนอีกเยอะแยะเลยเนี่ยถ้าอาตมาจะพรรณาเนี่ย

เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่าเนี่ยที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วเนี่ยมีผลแน่นอนพระองค์เป็นอมตธรรมด้วยเป็นปัจเจกตั้งรู้ได้เฉพาะ ผู้ปฏิบัติใครทำใครรู้เหมือนเรากินมากกินน้อยอิมมากอิมน้อยนั้นแหละมันอยู่ที่จิตของเรานั้นแหละความพอดีหรือความไม่พอดีอยู่ที่ความรู้สึกของจิตเมื่อเราฝึกจิตของเราให้เป็นปกติจิตได้เมื่อไหร่แล้วมันก็เป็นอัตโนมัติเลยไม่มากไม่น้อยพอดี ใ้อพอดีนี้แหละเรียกว่ามัจฉิมาปฏิบัติ ทางสายกลาง คือไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป

ใ้อที่ว่างมากเกินไปมันก็เลยความสำเร็จแล้วมันก็ก่อให้เกิดทุกข์อีกแล้วสำเร็จแล้วยังไม่ยอมสำเร็จต้องว่าอย่างนี้(หวัเพราะ)น้อยเกินไปก็ยังไม่ถึงขีดขั้นแห่งความสำเร็จคือความพอดีก็ยังมีทุกข์ยังจะต้องตั้งต้นใหม่กันอีก

ปรับพื้นฐานกันใหม่อีก ต้องหาอุบายวิธีมากมายก่ายกองอีกเนี่ยเป็นแบบนี้

ฉะนั้นเรารู้ว่ามัจฉิมาความพอดีความสำเร็จนั้นเนาะ สำเร็จแค่ไหนพอดีแค่นั้นเป็นมัจฉิมาปฏิบัติ สำเร็จก็คือว่าง ว่างจากกามสุขัลลิกานุโยค อตตกลิมถานุโยค ในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโง่รู้รู้พระ

ในธรรมารมณนั้นแหละจึงเรียกว่าไม่เข้าใกล้หรือว่างจากสองสิ่งนี้ที่พระองค์ห้ามไม่ให้เข้าใกล้คือให้ว่างเหมือนกับ ปีนสัตว์ร้ายรู้อยู่หรือของมีพิษใครเข้าใกล้แล้วจะได้เกิดโทษทุกข์ภัยอันตราย

พระองค์จึงสอนให้ละให้เว้นให้ห่างคือให้ว่างนั่นเอง นั้นแหละจึงเป็นมัจฉิมาปฏิบัติทางสายกลาง

ทั้งดีทั้งชั่วทั้งเลวทั้งบุญทั้งบาปอะไรเนี่ยทั้งหมดเลย ที่พระองค์ย่อมาแสดงไว้

เนี่ยถ้าเราไม่มาพิจารณาให้แตกไม่ทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งแล้วเราก็จะไม่เห็นไม่รู้โทษของมันไม่เบื่อหน่ายในทุกข์ในโทษของมัน เมื่อเรารู้ทุกข์โทษเบื่อหน่ายในทุกข์โทษแล้วเราก็จะเห็นประโยชน์คืออะไร ประโยชน์แห่งความว่างที่เราว่างได้แล้วเราจึงพบประโยชน์ที่มีความสุขสงบสุขสันติสุขไม่วุ่นวิ่ว่นวายมันถึงอยู่ใกล้มันก็ไม่มีความทุกข์

เพราะอะไร? เพราะจิตไม่ได้คล้อยตามเลยเหมือนกับเราจำเป็นอยู่ในสังคมโลกต้องว่าอย่างนี้เหมือนกับโลกเนี่ยเต็มไปด้วยกิเลสตัณหามากมายแต่ใจเราว่างแล้วเราจะไปที่ไหนก็ได้ที่มีรูป มีเสียง มีกลิ่น มีรส มีสัมผัสอะไรเราก็ไม่ได้ไปยุ่งกับเขาเนาะ ว่าง เพียงแต่รับรู้ไม่รับเก็บว่าเออ! ตาเราเห็นแล้วก็เออ! เอ็งก็อย่างเนี่ยได้ยินเสียงแล้วก็อย่างนี้ ได้กลิ่นได้รสได้สัมผัสแล้วก็เป็นอย่างนี้เพราะเป็นธรรมชาติของโลก แต่จิตเราไม่ได้ไปยุ่งไปสัมผัสที่จะไปร่วมทุกข์ร่วมสุขเหมือนกับที่เราดูหนังดูละครนั่นแหละหรือที่เขาฆ่ากันเราก็ไม่ตองไปเดือดร้อนไม่ใช่ญาติพี่น้องของเรา

เขาขโมยกันหรือประพฤติดีกาเมกันหรือหลอกหลวงกันกินเหล้าเมายาอะไรเนี่ยเราไม่ได้กินเราไม่ได้ดื่มอะไรเราก็ได้แต่ดูแล้วเราก็ผ่าน เราต้องทำความเข้าใจแบบนี้ นั่นแหละเป็นเพียงตัวอย่างๆ แห่งการผิดศีลผิดธรรม ถ้าจิตเราว่างจากการผิดศีลผิดธรรมแล้ว เราก็เฉยๆ เห็นว่าเป็นธรรมชาติของโลก ที่มันเกิดมาเป็นคนมีเวรมีกรรมมันก็ต้องฆ่ากันทำร้ายกัน

คนโลกอยากได้ของคนอื่นก็ขโมยของกันประพฤติดิบตรรกวิทยาสามีเขาอะไรต่อมิอะไรกัน หลอกหลวงต้มตุ๋นที่เขาไม่รู้ไม่เท่าเอาไม่ทันป้องกันไม่ได้ต้องว่าอย่างนี้

กินเหล้าเมายาขมใจตัวเองให้เป็นนักเลงโตคุยไม้ไ้ฮ้อวดอะไรเนี่ยอีกเยอะเยอะเลย

เราก็จะเห็นโทษแห่งความไม่ว่าง ก็อาศัยรูปนั้นนี่เป็นต้นเหตุ

ถ้าตามันยังไม่เห็นรูปมันก็ความพอใจหรือไม่พอใจมันก็ไม่เกิดขึ้น

เพราะฉะนั้นเราจะต้องทำความเข้าใจให้เกิดขึ้นได้แล้วเราก็ไม่มีวิตกไม่มีวิจารณ์สังขารไม่มีการปรุงแต่งกับสิ่งที่เราเห็น เราได้ยินได้ทราบได้รู้สึกกับสิ่งเหล่านั้นแล้วเราก็จะสงบสุขสันติสุขเกิดขึ้นในใจเรา เนี่ยเป็นอย่างนี้

เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วเราก็รับทราบ คำว่ารับทราบก็คือรับรู้แต่ไม่รับเก็บเอาไว้เพราะไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา

เมื่อมันไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา เราก็ไม่ต้องไปวิตกวิจารณ์ไม่ต้องมีสังขารการปรุงการแต่ง

คำว่าวิตกวิจารณ์ก็คือวิตกว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้จะทุกข์จะยากจะจนจะลำบากหรืออะไรวิตกไป

วิจารณ์คือเมื่อมันมีอย่างนี้เกิดขึ้นแล้วก็คือจะมีอะไรเกิดต่อไปอีก

เมื่ออดีตมีอยู่แล้วนี่ที่ผ่านมาแล้วตอนนี้เราอยู่ในปัจจุบันแล้วอนาคตเราจะปล่อยให้เป็นอย่างนั้นอีกไหมเนี่ยเขาเรียก

กวิจารณ์ วิจารณ์ความตรองหรือความใคร่ครวญ แล้วสังขารมันก็ปรุงแต่งไปตามวิตกวิจารณ์

มันก็ปรุงแต่งไปทางดีหรือทางไม่ดีที่จิตมันรับอยู่ในขณะนั้นรู้อยู่ในขณะนั้น

ถ้าจิตเราว่างแล้วไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่มีการปรุงแต่ง

จิตเราจึงอยู่เหนืออารมณ์หรือจิตเราอยู่เหนือเวทนาไม่สุขไม่ทุกข์ไม่ดีใจไม่เสียใจไม่ต้องอุเบกขา

คำว่าไม่ต้องอุเบกขาคือไม่ต้องมีการข่มใจเลยต้องว่าอย่างนี้เพราะการข่มใจนั้นมันแสดงว่ายังมีอารมณ์อยู่ต้องข่มใจให้มันดับหรือข่มใจให้ว่างข่มใจให้เป็นปกติ

แต่เราต้องรู้รวดเร็วว่าใจพวกนี้มันเป็นอนิจจังไม่เที่ยงอยู่แล้วมันเป็นทุกข์

ถ้าเรามีอุปาทานยึดถือไว้เราก็จะเป็นการเพิ่มทุกข์ให้แก่ตัวเองแล้วก็ป็นอนัตตาด้วย
 ทำยสุตก็เมื่อเราไม่มีอุปาทานยึดถือในปัจจุบันตัวทุกข์ก็ไม่มี อนิจจังก็ไม่มีในจิต
 อนัตตามันก็เป็นไปโดยอัตโนมัติโดยธรรมชาติ
 เราก็ไม่ต้องร้อนรำคาญใจเนี่ยเมื่อเรารู้ความเป็นจริงอย่างนี้แล้วเราก็ไม่ยุ่งยากลำบากใจเราก็ประพฤติปฏิบัติได้
 ป็นปกติทุกวันก็ผ่านไปทุกวันนั่นแหละใจเราก็จะมีความว่างสั่งสมขึ้นทุกวัน
 ภาวนาคำว่าภาวนาแปลว่าทำให้มีให้เป็นที่ขึ้นมาซึ่งความว่าง
 ให้มันว่างได้ทุกวันเท่าที่มันจะว่างได้แต่เราก็ต้องทำทุกวันต้องมีเจตนาวิริติที่จะตั้งใจทำ
 งานอย่างอื่นก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดซึ่งจะต้องทำอีกมาก ภาระมาก
 การเวียนว่ายตายเกิดต้องเกิดต้องแก่ต้องเจ็บต้องตายต้องเป็นภาระในการเลี้ยงดูครอบครัวอะไรต่างๆ
 แล้วก็มีข้าศึกศัตรูโจรปล้นอะไรอีกมากมายเนี่ยสาระพัดทุกข์
 สาระพัดชนิดต้องว่าอย่างนี้เพราะฉะนั้นเราก็ต้องว่าง สาระพัดรูป สาระพัดเสียง สาระพัดกลิ่น สาระพัดรส
 สาระพัดโผฏฐัพพะสัมผัส สาระพัดรัฐธรรมนูญเนี่ยรู้ว่างให้หมดเลยไอ้พวกนี้ แล้วจิตเราจะเป็นปกติจิต เข้าถึง
 เนี่ยผู้ที่ว่าที่ปฏิบัติ พระที่ปฏิบัติเนี่ยปฏิบัติอะไรกัน เนี่ยปฏิบัติอย่างเนี่ย ปฏิบัติให้ว่างอย่างเนี่ย
 สมณะแปลว่าผู้สงบเนี่ยต้องสงบไปอย่างนี้ ก็คือความหมายคือในสงบไปจากรูป จากเสียง จากกลิ่น จากรส
 จากโผฏฐัพพะ จากรัฐธรรมนูญเนี่ย ภิกษุผู้ขอก็ขอไปเพราะขอในสิ่งที่จำเป็น ไม่จำเป็นไม่ไปขอ
 เหมือนกับไปบิณฑบาตไปยื่นให้เขาเห็นนั่นนะขออย่างพระอริยเจ้าไม่เคยปากขอ เนี่ยจะได้รู้ไว้แหลม!
 บางคนก็อ้างว่าพระพุทธเจ้าภิกษุผู้ขอพวกขอหมดเลยตามอารมณ์จิตที่ต้องการไม่มีการฝึกหัดตัดนิสัยไม่ทำให้
 ว่างไม่ละไม่เว้นเจตนาไม่ประพฤติตนให้เหมาะสมเป็นสมณะเป็นศากยบุตรต้องว่าอย่างนี้
 เพราะฉะนั้นเราเนี่ยทุกคนเมื่อเราทำจิตให้ว่างได้รู้ตามพระพุทธโฆษาทพุทธเจตนาเพื่อต้องการให้เรานั้นเข้าถึงความ
 พ้นทุกข์เข้าสู่พระนิพพาน นิพพานัน ปรมิ สุกญัตถต้องว่างให้ได้ เพราะเรารู้แล้วว่า วิธีให้เข้าถึงก็คือว่าง
 เอาความว่างนั้นแหละเป็นมรรคก่อน ทีแรกมันก็ยังว่างบ้างไม่ว่างบ้าง ให้เราก็ปฏิบัติไปทุกวันนี้ให้ว่างจนเคยชิน
 เมื่อเคยชินแล้วถึงเวลาเมื่อหมดอายุขัยแล้วคือตายก็จิตนั้นอมไปสู่พระนิพพานเองว่าง นิพพานัน ปรมิ
 สุกญัตถแล้วจริงแล้วตอนนั้นไม่มีท่วงโยไม่มีอาลัยอาวรณ์ไม่มีทรัพย์สินสมบัติบุตรภรรยาลูกเต้าเหล่าหลานญาติ
 ทมิตรสหายเนี่ยไม่มีอยู่ในความว่างทั้งหมดต้องว่าอย่างนี้นั่นแหละเนี่ยเป็นการตัดท่วงตัดกังวลตัดอาลัย
 อนาคตโยอย่างแท้จริงนะบ้ายบายลาก่อนต้องว่าอย่างนี้
 เนี่ยต้องประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ต้องทำจิตให้เข้าถึงอย่างนี้ไม่ว่าทำอะไร
 เราทำไปคือทำไปตามหน้าที่ที่เอาตามบอกแล้วแต่ต้น พ้นจากหน้าที่แล้วก็ให้ว่างไป
 เพราะหน้าที่นั้นเนี่ยเป็นภาระในการอยู่กับสังคมสมาคมหรืออยู่ในโลกอยู่กับครอบครัวต้องทำการงานเลี้ยงตัวเลี้ยง
 ครอบครัวนั้นแหละมีความจำเป็นต้องว่าเราจึงมีความจำเป็น พระพุทธเจ้าจึงไม่ห้าม ไม่ห้ามอะไร?
 สัมมาอาชีโวเนี่ยต้องเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวก็จึงหมายถึงทางโลกนี้แหละ
 เมื่อเรารู้แล้วเราเข้าใจแล้วก็ไม่ให้ผิดศีลไม่ให้ผิดกรรมกারণานชนิดใดที่จะเป็นไปเพื่อให้ผิดศีลผิดกรรมแล้วเราก็ละ
 วัณมันให้ว่างไปซะให้หมดไปเราจะได้ไม่มีเวรไม่มีกรรมต่อไปในภพภาคหน้าอีก
 ถ้าเราเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้เกิดความเป็นโลกความเป็นโกรธ

รากะโทษะโมหะมานะทิวฐิและเราก็จะเป็นทุกข์กับสิ่งเหล่านั้นมันมีโทษมีทุกข์อยู่ในตัวของมันเองแล้วก็เพราะมีความว่างมีความสงบอยู่ในจิตของเราเองที่เราไม่มีความกังวลใดๆต้องว่าอย่างนี้

เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วแต่ละวันแต่ละวันเราก็ต้องรู้ว่าเราเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อให้พ้นทุกข์คือให้ว่าง ไม่ใช่เราจะมาเอาอะไรเพียงแต่ว่าเราศึกษามาอบรมใจของเราเนี่ย ระยะเวลาสั้นๆเพียงสัปดาห์เนี่ย

เราก็ต้องทำจิตทำใจให้ว่างให้ได้ เมื่อเราพ้นจากการปฏิบัติพ้นสัปดาห์ไปแล้ว

ทีนี้เรากลับไปอยู่บ้านไปทำหน้าที่การงานแต่จิตอารมณ์ว่างของเราก็อย่าไปทิ้งมัน

ถ้าเราไปประมาทเมื่อไหร่เราไม่ว่างเมื่อไหร่เนี่ยความทุกข์ความโศกความเศร้าความน้อยอกน้อยใจอะไรจะตามมาอีกเยอะแยะ

แล้วเราก็จะเป็นทุกข์เพราะฉะนั้นเราเนี่ยอาศัยจุดประกายไฟเล็กน้อยคือให้ว่างไปให้มันดับให้มันว่างไปอบรมความดับความว่างไว้ แล้วพอเรางานเสร็จเราก็เห็นเป็นปัจจุตังเลยว่่าอ้อ!

งานนี้ก็อนิจจังอีกเสร็จไปแล้วว่างไปแล้วเนี่ยขณะหนึ่งเดียวหนึ่งชั่วครู่ชั่วยามหนึ่งเดียวรายการหนึ่งหรือสิ่งหนึ่งเนี่ยเป็นอย่างไร เราก็จะเห็นว่าอ้อ! เามาเป็นนี่เรากำลังปฏิบัติธรรมที่อาตมาสอนไว้

การทำงานเป็นการปฏิบัติธรรมคือทำด้วยปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้อง ทำด้วยวิริยะความเพียรเพื่อให้งานสำเร็จ มีขันติอดกลั้นอดทนเพื่อให้งานเสร็จ มีสัจจะความจริงใจที่จะทำงานให้เสร็จ

มีอธิษฐานปรารถนาให้สำเร็จในหน้าที่การงานที่ได้รับผิดชอบ เมตตารักใคร่ในงานที่เรารับผิดชอบ

เมื่อสำเร็จแล้วก็วางเฉยอุเบกขาวางเฉย

เอาผลสำเร็จไปให้เจ้านายหรือเอาไปขายไปให้ทานขณะที่เราปฏิบัติเราก็อดใจได้ไม่ผิดศีลผิดกรรมเนกขัมมะก็มีอยู่

แล้วก็การละการเว้นของเราเนกขัมมะก็สมบูรณ์เพราะอดใจที่ตั้งใจจนสำเร็จต้องว่าอย่างนี้บารมีครบถ้วน

ถ้าขณะทำเลือดตกยางออกแขนขาพิกลพิการไปก็เนี่ยก็เป็นอุปปารมี งานนั้นเป็นอุปปารมี

ถ้าถึงตายหรือเฉียดถึงตายแต่รอดตายก็เป็นปรมัตถบารมีต้องว่าอย่างนี้

เพราะฉะนั้นการทำงานก็ให้รู้เอาไว้ให้มีความระมัดระวังเอาไว้ว่ามันมีภัยอันตรายอยู่ด้วยอาจจะถึงตายต้องว่าอย่างนี้ถึงเลือดตกยางออกหรือตาย เพราะฉะนั้นการปฏิบัติธรรมของเราก็จะสมบูรณ์ด้วยบารมี อุปปารมี

ปรมัตถบารมีเราต้องป้องกันเอาไว้แต่แรกว่างานเราเสี่ยงภัยเสี่ยงอันตรายหรือเปล่า ถ้าเสี่ยงก็ต้องระวังให้ดี

เนี่ยขณะที่เราทำเป็นปกติก็เป็นบารมี ถ้าถึงกับเสี่ยงเลือดตกยางออกก็เป็นอุปปารมี

แขนขาพิกลพิการก็เป็นอุปปารมี ถ้าถึงตายเฉียดตายแล้วไม่ตายรอดตายก็เป็นปรมัตถบารมีเนี่ย

จำไว้ให้ตังงานทุกชนิดเนี่ยมีทั้งคุณทั้งโทษ แต่กว่าจะสำเร็จเนี่ยเสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย

ต้องใช้ปัญญาเนี่ยปัญญาเหตุผลที่ถูกต้องไม่พลาดต้องว่าอย่างนี้

ถ้าเหตุผลมันพลาดไปเนี่ยปัญญาเราสมบูรณ์แสดงว่าเรายังไม่ชำนาญ

ถ้าเราชำนาญแล้วเราก็ไม่พลาดแล้วเราก็ต้องป้องกันอย่างดีด้วยเหมือนเราโดนเล็กโดนน้อยมันเตือนความจำเราว่าหรืองานมันสอนเราแล้วให้เราระมัดระวังให้ดีพอจะทำให้เราก็ระมัดระวังไปด้วย

เราก็รู้ไปขณะนั้นว่าในขณะที่ทำไปรู้ไปนั้นแหละแล้วใจเราก็วางเฉยทำได้เป็นปกติเพราะเตรียมพร้อมมาแล้วไม่ประมาท ไม่ประมาทกับอะไร? ไม่ประมาทกับอนิจจัง ทุกขัง

อนัตตาไม่ให้อนิจจังไปเร็วหมายถึงว่าไม่ให้ชีวิตเราต้องอนิจจังไปเร็ว เป็นทุกข์ไปเร็ว อนัตตาไปเร็วแก่ เจ็บ

ตายไปเร็ว

เนี่ยมันจึงจะถูกต้องตามทำนองคลองธรรมตามจิตเจตนาของพระพุทธเจ้าที่แสดงทั้งโลกทั้งธรรมเอาไว้ แล้วก็แสดงธรรมะที่กลางๆคือว่างนั้นแหละ ว่างจากดีจากชั่วให้หมด ว่างจากสำเร็จไม่สำเร็จอะไรพวกเนี่ย เราจะหัดแยกแยะอารมณ์แยกแยะเหตุผลแยกแยะจิตจากอารมณ์ แยกแยะสติจากอารมณ์ไม่ให้มันระลึกระบาย มันระลึกรมาจนเคยแล้ว ทีเนี่ยไม่ให้ระลึกรเนี่ยเหม! มันอดใจยาก

ระลึกรถึงการละเล่นมวยเกมส์หรือเล่นการพนันทุกชนิดไม่ให้มันระลึกรถึงการกินเหล้าเนี่ยเยอะเยอะเลย สติทั้งนั้นเลยต้องว่าอย่างนี้พ่อบ้าคลั่งเขาเรียกโมหาสติ สติแตกมั่ง โมหาสติมั่งเนี่ยพวกเนี่ยพวกไม่มีสติ ใ้อพวกที่ไม่มีสติสัมปชัญญะต้องว่าอย่างนี้

ต้องใช้สติสัมปชัญญะรู้จิตรู้สติใ้อที่มันเป็นไปอย่างนั้นก็เพราะสติเราจะได้เห็นโทษของสติ ระลึกรมากเกินไปฟุ้งซ่านทำการทำงานให้เสีย ทำให้ครอบครัวแตกแยกอะไรเนี่ยสติมันระลึกรมากเกินไปทั้งนั้น แล้วก็ตามใจอารมณ์ ใจมันเป็นขี้ข้าอารมณ์มีอารมณ์ใ้อขึ้นมากก็ตามไปมันนึกมันคิดอะไรขึ้นมากก็ตามไปปรุงแต่งไป เนี่ยเราจะเห็นโทษของมัน โทษของสติระลึกรไปไม่อยู่ในเหตุผลที่ชอบธรรมต้องว่าอย่างนี้ สติต้องประกอบด้วยปัญญาด้วยต้องว่าอย่างนี้ ถ้าสติไม่ประกอบด้วยปัญญาไม่มีเหตุผลถูกต้อง การระลึกรนั้นก็เสียประโยชน์เปล่าประโยชน์แล้วก็มีโทษอีกต่างหาก

ทีนี้เรารู้แล้วปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องเรามีสติสัมปชัญญะด้วยจึงจะทำให้เหตุผลนั้นสมบูรณ์ขึ้นปัญญาคือเหตุผลที่เรา จะเอาเหตุผลชนิดไหนมันมีทั้งการที่จะบรรลุมรรคผลทั้งไสดา สกิทาคา อานาคา อรหันต์เนี่ยมีอีกหลายชั้นหลายแบบแต่ก็ขึ้นอยู่กับปัญญาของเราที่จะทำเหตุผลนั้นนะเหมาะจะเข้ากับชั้นไหน สิ่งเหล่านี้เนี่ยเราจะต้องพิจารณาตัวเองไม่ต้องหาโทษตัวเองให้พบ วิจารณ์ตัวเองให้มากกว่าเราหลงติดอะไรกันแน่ หลงติดตัวเองโดยที่เราไม่รู้ตัวเอง หลงติดคนอื่นโดยที่เราไม่รู้จิตตัวเอง เนี่ยเป็นบ้าเป็นคลั่ง เนี่ยทางนี้เขาเรียกผีบ้าหรือผีคลั่ง ถามว่าผีบ้าหรือผีคลั่ง ถามว่าผีบ้าผีคลั่งเห็นตัวมียัย ไม่เห็นตัวนั้นแหละใ้อความคิดของเรานั้นแหละคือตัวผีบ้า(หัวเราะ)เดี๋ยวจะนึกว่าใ้อตัวผีบ้าเป็นยังงัย ถ้าโยมไปเห็นคนบ้าเสียสติเสียจริตโยมก็ยังไม่เห็นได้มีตัวมีตน

แต่ตัวที่โยมมองไม่เห็นเนี่ยเขาเรียกผีบ้าคือจิตมันคิดไปเองมันบ้าไปเองต้องว่าตัวเองเรียกจิตความรู้สึกตัวเองให้มัน เกิดขึ้นให้มันสงบให้สันติ ยุติการระลึกรที่บ้าๆหรือทำอะไรแผลงๆอย่างนั้น

สิ่งที่คนดีคือคนที่มีปัญญาเหตุผลไม่ทำต้องว่าอย่างนี้ แล้วเราก็รู้ว่าเราเนี่ยมีจิตอยู่ในระดับไหนต้องว่าอย่างนี้ เราจะรู้ได้เป็นปัจเจกตั้งไม่ต้องให้ใครมาชี้เราว่าเราเนี่ยปฏิบัติถึงชั้นไหนด้วย

ถ้าเราว่างอย่างบริสุทธิ์แล้วก็พยากรณ์ตัวเองได้แล้วชาตินี้คงเป็นชาติสุดท้ายแน่

ถ้ามันยังมีไหล่ออกมาบ้างเดี๋ยวก็มีเดี๋ยวก็เป็นขึ้นมามันหลุดออกมาบ้างก็ถือว่ามันโดยสัญญาชาติญาณของมันบ้างก็เป็นธรรมดาอยู่เองว่าเออ! ก็ยังดีอย่างนี้เรายังมีอุบายปัญญาแต่ข่มมันเอาไว้ได้ต้องว่าอย่างนี้

ถ้าเราข่มไว้ได้เดี๋ยวก็ให้มันข่มไปได้หรือตัดใจไปได้เดี๋ยวมันก็เป็นโดยอัตโนมัติ

พอมันเป็นไปโดยอัตโนมัติแล้วก็ไม่เป็นทุกข์แล้ว

ใ้อคำว่าอัตโนมัติก็คือความชำนาญนั้นแหละถ้าพูดถึงญาณความรู้ก็ใ้อตัวความชำนาญตัวเนี่ยก็คือตัวญาณความรู้ไม่ใช่หลับหูหลับตาเห็นนรกสวรรค์ใ้อพวกนั้นเป็นอารมณ์ทั้งหมดนะอุปาทานเล่นงานด้วยไปยึดติดกับอารมณ์

รกสววรรคอะไรที่อเนกชาติที่มันสั่งสมมา

การเวียนว่ายตายเกิดมามีทั้งสุขทั้งทุกข์ไปเจอมาทั้งสร้างกรรมทำชั่วมามันต้องมีแน่นอนพอปัจจุบันเราว่างนั่งเงิบ ยืนเฉย นั่งเฉย เดินเฉยแต่กรรมนี้ปรากฏขึ้นมา มันแน่นะมันเป็นอดีตกรรม

มันเกิดขึ้นแล้วมันก็ดับเดียวก็ระลึกได้เดียวก็ระลึกไม่ได้แล้วจะไปยึดติดมันได้ยังงัยอดีตชาติเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้เพราะฉะนั้นอย่าเอาอดีตมาทำร้ายปัจจุบันต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)แล้วก็อนาคตก็ไม่เสริมสร้างต่อไปเพราะอันไหนที่ไม่ดีถ้าเรารู้แล้วเราก็แก้ไขไม่ให้มันเกิดขึ้นมาอีก ไม่ทำไม่สร้างมันขึ้นมาอีก

ให้มันหมดไปสิ้นไปซะเพราะปัจจุบันนี้เรามีปัญญาของพระพุทธเจ้าควบคุมอยู่ไม่ใช่ปัญญาของเราจะต้องบอกปัญญาของพระพุทธเจ้าควบคุมเราอยู่ ทำให้เรามีหิริ โอตตปปะ หิริความละอาย โอตตปปะเกรงกลัวต่อบาป ตาเห็นรูปก็ละอายต่อรูปกลัวจะไปทำบาปเพราะรูปเนี่ย หูได้ยินเสียงก็ละอายต่อเสียงกลัวจะไปทำบาปเพราะเสียง จมูกได้กลิ่นก็ละอายต่อกลิ่นกลัวจะไปทำบาปเพราะกลิ่น ลิ้นได้รสก็กลัวต่อรสกลัวจะไปทำบาปเพราะรส ภายได้สัมผัสแล้วรู้สึกสัมผัสแล้วก็ละอายต่อสัมผัสกลัวจะไปทำบาปเพราะสัมผัส ใจได้รับรู้ธรรมารมณ์แล้วก็ละอายต่อธรรมารมณ์กลัวจะไปทำบาปเพราะธรรมารมณ์จิตของเราที่จะสงบระงับต่อไปหรือ

มีขันตอดกัณฑ์อดทนเหมือนพระองค์สอนแล้วขันตอดกัณฑ์อดทนเมื่อตาเห็นรูปแล้วก็สงบเสงี่ยมเอาไว้หมายถึงขันติ ไสร้จจะ เอามาใช้กับสิ่งเหล่านี้ เดียวโยมก็จะมานึกว่าเออ!

พระองค์แสดงไว้แล้วเราจะเอามาใช้กับอะไรเนี่ยขันติไสร้จจะ ขันติความอดทน ไสร้จจะความสงบเสงี่ยมเราจะเอาไปใช้กับอะไรเราไม่รู้ก็ใช้ไม่เป็นอีกก็ดูเหมือนไม่มีคุณไม่มีค่าแต่ว่าไอ้ให้! มากมายมหาศาล ตาเห็นรูปก็รู้รูปแล้วอดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้แล้วมันก็ว่าง หูได้ยินเสียงแล้วก็อดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้แล้วมันก็ว่าง ว่างจากเสียง เดียวจะนึกว่าว่างอย่างไร จมูกได้กลิ่นรู้กลิ่นแล้วก็อดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้แล้วมันก็ว่าง ว่างจากกลิ่น ลิ้นได้รสแล้วก็อดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ทั้งดีทั้งไม่ดีมันแน่นะแล้วมันก็ว่าง ภายได้สัมผัสพระสัมผัสแล้วก็อดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้แล้วมันก็ว่าง ใจได้รับรู้ธรรมารมณ์แล้วทั้งดีทั้งไม่ดีทั้งรูป ทั้งเสียง ทั้งกลิ่น ทั้งรส ทั้งโณภูริัพพะสัมผัส เนี่ยรับรู้แล้วก็อดกัณฑ์อดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้แล้วมันก็ว่าง แล้วมันก็ผ่าน

เราจะเห็นคุณประโยชน์มากมายเลยที่พระองค์ว่าบาทหนึ่งคาถาหนึ่งของพระองค์ก็เป็นนิยานิกรรมนำสัตว์หรือ นำผู้ปฏิบัติให้เข้าถึงความพ้นทุกข์ได้เป็นอย่างนี้ไม่งั้นเราไม่รู้จักใช้มีของดีแล้วเราไม่รู้จักใช้นั้นนะที่โบราณเขาพูดมีมีของดีแล้วไม่รู้จักใช้ เนี่ยของดีๆ เราต้องเอามาใช้ให้ถูกกาลเทศะด้วย เอามาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วย แล้วเอามาใช้อย่างอื่นก็เหมือนกับไม่รู้จักคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่เพราะไอ้สิ่งที่มีหายไปแล้วหวนระลึกถึงกุแ่แล้วเนี่ย ของดีกุหายเพชรกุหายแล้วเนี่ยเงินทองกุหายเหมือนกับสิ่งที่มีคุณค่าของเราหายเนี่ยเป็นทุกข์เดินหากัน หาเป็นวันๆก็ไม่เจอ

แต่จิตก็ยังเก็บประวัติเพราะเคยเห็นทุกวันเคยรู้ทุกวันแต่มันหายไปแล้วก็ยังไปตามหามันอีกแทนที่มันว่างไปแล้วหมดภาระการระวังรักษาไปแล้วแต่เรายังไปตามคิดมันนั่นนะเขาเรียกอุปาทาน อุปาทานกับอะไร?

อุปาทานด้วยความรักมั่นเพราะเรารักหวงแหนมัน

อุปาทานด้วยความสงสารมันเนี่ยเหมือนแมวหมาที่เรารักเกิดหายสูญหายเนี่ย

ใจคิดตายก็ยังทำบุญให้มันอีกเนี่ยบางคนนะทำเหมือนคนเลี้ยงเนี่ยมีทั้งนั้นเลย เนี่ยมูทิตาพลอยยินดีเราก็ออ!

มันเป็นความภูมิใจของเราที่คนอื่นไม่มีเขาเรียกมูทิตาพลอยยินดีสิ่งที่เรามีอยู่แต่คนอื่นไม่มี มันเป็นความภูมิใจมูทิตาในสิ่งที่เรามีอยู่

อุเบกขาเนี่ยวางเฉยหมดถึงมีแล้วทั้งภายในภายนอกทั้งที่มีและไม่มีเราก็อใจได้เพราะเราจะไม่เป็นกังวลไม่เป็นทุกข์ไม่เป็นห่วง เหมือนกับเราทิ้งบ้านมาเนี่ยถ้าในบ้านมีทรัพย์สินสมบัติอะไรก็ทิ้งหมดเลย ว่าง

มันจะถูกขโมยขโจรหรือใครจะมาลักมาขโมยหรือจะไฟไหม้ น้ำท่วมอะไรก็แล้วแต่

เราก็อเอาตัวรอดจากตรงนี้ได้แล้วถือว่าเอาตัวรอดจากสิ่งเหล่านี้ได้แล้วระดับหนึ่งที่เราจะไปอยู่ที่ไหนก็ช่างเราก็อใจดีให้ว่างไว้อย่างนี้ ยืน เดิน นั่ง นอนก็เนี่ยเรามาปฏิบัติธรรมเรากำลังเห็นธรรมคืออนิจจังของคนทั่วไปเห็นรูปทั่วไป ได้ยินเสียงทั่วไป ได้กลิ่นทั่วไป ได้ร่ำรสทั่วไป ได้สัมผัสทั่วไป ได้รับรู้ธรรมารมณทั่วไปแล้วเราก็อว่างเนี่ย

ผู้ใดเห็นธรรมชื่อว่าผู้นั้นเห็นเราเนี่ยเห็นตามพระพุทธโฆษาท ไม่ใช่ของยากเลยเนี่ยได้เห็นตามพระพุทธโฆษาทอ!

มันอนิจจังจริง ทุกข์จริง มันอนัตตาจริงเป็นธรรมประจำโลก

แล้วที่จะพ้นเนี่ยที่อาตมาเคยพิจารณาว่าเราจะพ้นความตายได้อย่างไรเนี่ย

ที่อาตมาติดอยู่ปีที่ใช้ความเพียรพยายามพิจารณาขันธมาร กิเลสมาร อภิสังขารมาร

เทวปุตตมารผ่านมาตลอดมาติดอยู่มีจุมารเราจะพ้นความตายได้อย่างไรเนี่ย(หัวเราะ)เนี่ยพระอาจารย์เนี่ยได้ไปวัดป่าบ้านตาดไม่ได้นอนทั้งคืนเลยได้ยินเสียงเทศน์เสียงธรรม

แต่ใจมันพ่วงอยู่กับความที่เราจะพ้นจากความตายเนี่ยไม่รับรู้ธรรมส่วนอื่นเลย เพราะไม่เกี่ยวเนื่องกับความตาย

เข้าก็ไปพอดินไปเดินตามหลังพระอาจารย์มหาบัวด้วยพระอาจารย์มหาบัววงศ์ที่หนึ่งอาตมาองค์ที่สองเนี่ย

แล้วก็เห็นท่านควักอาหารในบาตรเนี่ยโปรยให้ไก่กินเนี่ย ไก่พ้อตามเป็นพวงๆ แล้วก็มีความรู้สึกในขณะนั้นว่า

สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความเกิดขึ้นแล้วโดยธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวงล้วนมีความดับเป็นธรรมดา

สิ่งใดที่ยังมีความเกิดดับเป็นธรรมดาที่พวกเราทุกคนรู้ว่าอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา สิ่งใดที่ยังเป็นอนิจจัง ทุกขัง

อนัตตาเนี่ยตกอยู่ในอำนาจของมัจจุความตายทั้งสิ้น ตกอยู่ในอำนาจมัจจุราชความตายทั้งสิ้น

การที่เราไม่เข้าไปยึดติดสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นแลทั้งภายในภายนอก เราจึงไม่มีความแก่ความเจ็บความตาย

พระยามัจจุราชจึงไม่เห็นจิตเราเพราะจิตเราว่างเนี่ย อาตมาติดอยู่๖ปีเนี่ย

ตอนที่อาตมาอยู่ที่เขาเขียวเนี่ยอาตมาพิจารณาหมดเทวปุตตมารก็คือเนี่ย ที่อาตมาเคยเทศน์เคยสอนก่อนเนี่ย

ดะเวแปลว่าสอง

ปุตตะหมายถึงลูกทั้งสองลูกหญิงลูกชายเนี่ยที่มันเป็นมารเป็นมารคอดหอยบ้างมาร้องกินอะไรเนี่ยพระอาจารย์พิจารณา

รณมาเป็นปัจจุบันณ.ธรรมจึงมีความเข้าใจผ่านหมด ขันธมารก็คือขันธ๕ กิเลสมารก็คือ รูป เสียง กลิ่น รส

โณฏฐัพพะ ธรรมารมณ อภิสังขารมารก็คือการปรุงแต่ง ปรุงแต่งรูป เสียง กลิ่น รส โณฏฐัพพะ ธรรมารมณ

ปรุงแต่งจิตเนี่ยเขาเรียกอภิสังขารมารเนี่ย

เทวปุตตมารก็เนี่ยเทวธิดาเนี่ยลูกทั้งสองเนี่ยแล้วอาตมาก็ค้ำขึ้นมาในใจก็เรามาบวชแล้วเมียเราก็อไม่มีจะมีลูกมา

จากไหน อะ อะแปลว่าไม่มี เมื่อบวชแล้วไม่มีเมียก็ไม่มีลูกมา

แล้วเขาเรียกเทวปุตตมารเมื่ออะไม่มีแล้วคำว่ามารก็หายไปอะ อะตัวเดียวก็คือว่างหมดเลย
อะแปลว่าไม่มี ก็เราไม่มีเมียไม่มีลูก อะก็คือว่างเพราะเรามาละเสียแล้วที่แรกก็เขียน มาระถ้าธรรมดาที่อ่านว่ามาร
ที่นี้เราก็อ่านว่าละเสียแล้วอะไม่มีเนียคำว่ามารก็หายไปเนียเห็นมัยเนียที่อาตมาเคยเขียนเคยเทศน์ไว้เนียอาตมาไ
ม่เคยไปพูดหรือไปจำใครมานะอาตมาเนียพิจารณาละเอียดถี่ถ้วนมานานแล้วต้องว่าอย่างนี้
อาตมานี้ตั้งแต่พรรษาแรกเลยนี้มีปัญญาแตกฉานสามารถเอาศีล๒๒๗มาลงในอริยสัจ๔ได้
แต่อาตมาไม่เคยพูดให้ใครรู้เรื่องเลย
อาตมายังบันทึกเอาไว้เลยเขียนธรรมะนะเล่มนั้นนะตั้งแต่พรรษาแรกยังอยู่เลยเนีย
แต่อาตมาก็พัฒนาของอาตมาเรื่อยๆไม่เคยสนใจใครไม่มีใครรู้เรื่องเลยไม่เคยพูดให้ใครฟังด้วยกลัวเขาจะหาว่า
าวอดอุตตริมนุสสรธรรม แล้วจะทำให้จิตใจเราหวั่นไหวทำให้ใจเราไม่สงบเพราะฉะนั้นเราก็เฉยๆไม่พูด
ตาหูฟังใจคิดนึกจิตสงบตลอดต้องว่าอย่างนี้ เนียอาตมาเนียของจริงเพราะตั้งใจบวชเพื่อความพ้นทุกข์จริงๆ
พรรษาแรกก็ไม่เห็นแก่หลับแค้นนอนด้วย
ไม่เห็นแก่กินแค้นนอนหลังไม่ได้ตะพิ้นทั้งกลางวันกลางคืนเลยเนี่ยนั่งหลับหัวโขกพื้นก็ไม่รู้ ไม่ได้ใส่ใจเลย
ใครไปใครมารู้แต่ไม่ได้มีการปรุงแต่งเลยเขามาเพื่ออะไร เขาจะมาทำอะไร ไม่สนใจ
เนียคือรับรู้ไม่รับเก็บไม่ใช่อาตมาพูดพล่อยๆหรือพูดมาสอนโยมเพราะไปจำขึ้นปากครูบาอาจารย์องค์ไหนมาสอน
เนียเกิดจากการปฏิบัติจริงของอาตมาตั้งแต่พรรษาแรกแล้วเนีย ให้โยมรู้ไว้เถอะว่าอาตมาเนียจริงตั้งใจจริง
ประพฤติปฏิบัติจริงแล้วก็ไม่สนใจใครทั้งหมด ใครจะว่าดีไม่ดีใครจะกลั่นแกล้งรังแกเนีย
ไม่สนใจเพราะเรามุ่งความพ้นทุกข์อย่างเดียว
เนียโยมก็ต้องเอาแบบเนียไม่สนใจใครที่อาตมาบอกแล้วว่าเรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเราจะได้จบได้สิ้น
ไปมัวต่อล้อต่อเถียงก็ไม่มีประโยชน์เขาเถียงสู้เราไม่ได้เดียวเขาจะหาคนอื่นมาช่วยเถียงอีก(หัวเราะ)เดียวใช้นี้เถียง
คนเดียวไม่พอพวกยกขโยงมาเถียง
เถียงยังสู้ไม่ได้เดียวจะมาตีหัวล้างข้างแตกแล้วที่นี้(หัวเราะ)ฉะนั้นเราก็ต้องอดกลั้นอดทนต่อไปจำไว้ให้ดีอาตมาต้อง
พูดต้องบอกเอาไว้ เนียให้เป็นมรดกธรรมไว้ด้วยต้องว่าอย่างนี้ แล้วเราก็จะเป็นสุขสงบสุขสันติสุข
ไม่มีใครเขาถึงใจเราได้ไม่มีใครอยู่ในใจเราเลย เหมือนกับไอ้พวกนี้คนชั่วทั้งหมดตายตกนรกเกลี้ยง
แล้วเราจะไปทะเลาะกับสัตว์นรกเพื่อประโยชน์อะไรเนียสรุปเหมาไปเลยเนียเหมาเป็นคนชั่วเหมาเป็นสัตว์นรกไป
เลยไม่ต้องไปสนใจทั้งหมดไม่อยู่ในสายตาไม่อยู่ในจิตใจของเราเลยเนียแล้วเราก็มีความภูมิใจมีความสงบใจเพราะ
เรามีความตั้งใจจริง เนียมีเจตนาวิริตีเพื่อมรรคผลนิพพานจริงเราก็จะรู้ได้จริง เนียรู้ตามความเป็นจริงแบบนี้
อันนี้เป็นตัวอย่างเพื่อให้จดจำง่ายๆเอาไว้เรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเราจะได้จบได้สิ้นถึงเขาจะทรมานกลั่นแกล้ง
งทุกวิถีทางอะไรเท่าที่ปัญญาของเขาคิดจะทำร้ายเราได้
แต่เราก็หาวิธีการทำอย่างไรที่เขาจะกลั่นแกล้งเราไม่ได้หรือทำให้กลั่นแกล้งเราน้อยลงแค่นี้เราทนได้
ถ้าเขากลั่นแกล้งเรามากกว่านี้เราจะทนไม่ได้หรือจะบวชอยู่ไม่ได้หรือจะต้องสึกขาลาเพศไปเนียอาตมาคิดอย่างนี้
แล้วก็ไม่ยุ่ง เฉยต่อไปนั้นแนะ
ที่อาตมาเชื่อใจวาทของพ่ออาตมาเนียตั้งแต่เป็นเด็กเขาบอกเฉยเป็นผู้ชนะพูดก่อนอธิบายมาก
เนียอาตมาเนียโยมพ่ออาตมาสอนไว้สอนมาเยอะเยะเลย แต่อาตมาก็เป็นเด็กว่าง่ายสอนง่าย

ฟังเฉยแล้วก็มาเนียพอมมาเจอแล้วเราก็อึ้งว่าอ้อ!

เราต้องทำตามโอวาทของพ่อเราพ่อเราเป็นคนดีมีศีลมีธรรมไม่เบียดเบียนใคร ไม่ข่มเหงรังแกใคร แล้วก็เป็นที่รักของหมู่มิตรสหายญาติทั่วไปทั้งหมดเนียต้องว่าอย่างนี้

เนียอาตมาได้ตัวอย่างที่ดีจากโยมพ่อโยมแม่ของอาตมาแล้วอาตมาก็เป็นเด็กว่าง่ายสอนง่าย

ไม่ต้องไม่ชนะอะไรกับใคร เนียเอาสอนเด็กอัจฉริยะที่อาตมาเอามาพูดสอนเนียให้โยมรู้ไว้เถอะ

อาตมามีปัญญาตั้งแต่เด็กที่บอกไปแล้วใช้เขาครั้งหนึ่งจะต้องใช้เราสิบครั้งดอกเบียเพิ่ม

เพราะฉะนั้นเราต้องทำเองต้องอดกลั้นอดทนเอง อย่าไปใช้ใครเลย เราอยากมีสุขใหม่ไม่อยากมีทุกข์ใช้ใหม่

ถามตัวเอง ถ้าเราอยากสุขก็เออ!

ถามตัวเองถ้าเราโง่เราก็จะต้องเป็นทุกข์เราก็ต้องพยายามทำตัวเองให้มากตอนนั้นยังไม่รู้เรื่องศีลเรื่องธรรมอะไรเลย

พอบวชแล้วแตกานได้เรียนตรี โท เอกอ่านพระไตรปิฎกแล้วจิตมันไม่ไปไหนเนียอยู่กับศีลกับธรรมเนีย

จึงรู้ว่าศีลธรรมเนียเป็นวิหารธรรมเครื่องอยู่ของจิต อารมณ์ของโลกไม่สามารถเข้ามาสู่จิตได้

จึงเรียกว่าโลกุตตรธรรมธรรมเหนือโลก

ใช้ที่เขาคิดเขาทำเขาหาตระแวงไปอย่างนั้นมันเป็นมิจฉาทิฎฐิถึงปากเขาจะสอนให้เป็นสัมมาทิฎฐิแต่การกระทำของเขานั้นแหละเป็นมิจฉาทิฎฐิ เพราะฉะนั้นอาตมาจึงเอามาสอนพวกโยมว่า

อย่าเชื่อเหตุการณ์จึงเชื่อเหตุผลแต่อย่าเชื่อเหตุการณ์เพราะเหตุการณ์มันสร้างภาพโกหกหลอกลวงได้เอามาเทศน์มาสอนตั้งนานแล้วเนีย ตั้งแต่มาอยู่ใหม่ที่เอาเทศน์เรื่อย ๆ

ก่อนเนียอาตมาไปเหนือตะวันออกอีสานภาคกลางหรือไปกระเหรี่ยงกระหว่างเนียอาตมาไปอยู่มาหมดแล้วให้โยมรู้ อาตมาเนียพระปาตวัจจึงไม่มีใครรู้ว่าอาตมาไปอยู่ที่ไหนไปประพฤติปฏิบัติที่ไหนมีความเป็นอยู่อย่างไรอดอยากยากแค้นแคไหน ไม่เคยบ่น คิดอย่างเดียวว่าตายก็ทิ้ง

เนียอาตมามีประสบการณ์จริงมากมายเลยที่เอามาเทศน์มาสอนเนียประสบการณ์จริงทั้งนั้น ไม่ได้โกหกมดเท็จ แล้วก็ถูกต้องตามพระพุทโธวาทด้วยเนีย

เป็นการประพฤติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือตามพระพุทโธวาทนั้นนะสอนให้อยู่ป่าอยู่เขาอยู่ป่าช้าป่าช้าภูดอมปางเนียไปอยู่มาทั้งนั้นทั้งป่าช้าก็ไปอยู่มาไปนอนมาเนีย

ไปฝึกหัดตัดนิสัยไม่ให้ใครรู้ด้วยเพราะฉะนั้นเราก็ปฏิบัติในใจไม่ให้ใครรู้ที่อาตมาบอกไม่ต้องไปประกาศไม่ต้องไปอธิษฐานหรือสมทานอุทิศอะไรเนีย

การที่เราอธิษฐานก็เหมือนกับประกาศให้มารมันรู้ไอ้มันจะหนีเราแล้ว(หัวเราะ)เจ้ากรรมนายเวรเตรียมจะมาถล่มเราแล้ว ที่นี้เราปฏิบัติเจียบๆเรารู้แล้วเราผ่านแล้วเราก็ไม่กลัวมึงแล้วจะมาอีท่าไหนกูไม่กลัวแล้ว

เพราะกูผ่านต้องว่าอย่างนี้

ถ้าเราไปมั่วประกาศเดี๋ยวก็เสร็จมันๆหาวิธีทรมาณกลั่นแกล้งทุกรูปแบบของมารต้องว่าอย่างนี้ แต่ตอนนี้เลิกกลัวแล้วที่เนีย

ก่อนนี้ยังไม่ประมาทยังระมัดระวังป้องกันหาวิธีการป้องกันสรวัดแล้วก็หาวิธีที่จะตอบได้ด้วย

ตอนนี้สงบเจียบหมดต้องว่าอย่างนี้ เนียวิธีของอาตมาเนียไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน

แล้วก็ไม่มีใครรู้แล้วก็เป็นหน้าที่ของอาตมาด้วยพระพุทธเจ้าลงมาบอก

หนึ่งถามเจ้าชฎิลมันดูเนี่ยมันนั่งอยู่ด้วย(หัวเราะ)พระองค์ลงมาบอกให้ทำหน้าที่ต่อไปไม่ต้องห่วงกังวลเรื่อง
 ต่างๆเดี๋ยวถึงเวลาเขามาท่อสร้างให้เองเอาตมาเชื่อแล้วพระองค์ก็บอกว่าที่บริเวณนี้ทั้งหมดของท่านทั้งนั้นนะ
 ก่อนเนี่ยยังมีไม่กี่ไร่เอง อยู่หลังเดี๋ยวตรงนั้นนะพระองค์ลงมาบอกพระอาจารย์เนี่ย
 พระอาจารย์เนี่ยเชื่อมั่นในพระศกาคตเจ้าสูงต้องว่าอย่างนี้ พระองค์ตรัสคำไหนเป็นคำนั้นไม่มีคำสองเชื่อมั่น
 แล้วก็ไม่หวั่นไม่วิตกแล้วก็ไม่ได้ยึดติดเนี่ยเป็นไปด้วยพระพุทธานุภาพ พระอริยธรรมานุภาพ
 พระอริยสังฆานุภาพไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา
 เพียงแต่เรามาประพฤติปฏิบัติตามทำตามหน้าที่ที่เห็นสมควรด้วยต้องว่าอย่างนี้
 แล้วเราก็จะอยู่เป็นสุขสงบสุขของเรา ไม่ต้องไปยุ่งกับใครเขาทั้งหมด
 ใครมาก็เทศน์สอนใครเขาก็เอาไม่เอาแล้วก็แล้วตามเรื่องแต่ถือว่าเป็นหน้าที่ของเรา
 แล้วก็นึกถึงพระไตรปิฎกขนาดอนาถบิณฑิกเศรษฐีจ้างลูกชายไปฟังเทศน์ครั้งละ๑,๐๐๐กหาปณะ(หัวเราะ)อันนี้พอ
 กโยมไม่ต้องจ้างมาเองแล้วจะไปชี้แจงได้ยังงัย เอาตมาจึงไม่ยอมอ่อนแอต่อแท้
 ใครมากก็เทศน์ก็สอนมากน้อยเท่าไรก็แล้วแต่บุญของเขา
 แต่บางคนเห็นท่าไม่เข้าท่าจะมาใช้ลูกเดียวเนี่ยไล่เลยเอาตมา(หัวเราะ)ไล่เลยไปเลย
 สั่งสอนแนะนำแล้วก็ไล่ไม่ใช่แต่โยมชมราวาสนะ พระยังโดนเอาตมาไล่เลยก่อนนั้นมั่งทั้งหม่อม!
 หม่อมแพรมาทิ้งนั้นสะพายบาตรสะพายกรดเอาตมาบอกสอนแล้วให้ไปปฏิบัติที่วัดเดิมโน่นไม่ให้มาอยู่ขวางหูขวางตา
 เพราะท่านเดียวจะมาโกรธเกลียดเคียดแค้นไม่พอใจเดี๋ยวจะมาทำให้หมู่คณะของเอาตมาไม่สงบ(หัวเราะ)เพราะที่
 ท่านไม่ได้ฝึกหัดตัดนิสัยตามวิธีการของเอาตมาของผมเนี่ย
 ท่านไม่ได้มีจิตเจตนาเหมือนอย่างคณะเพราะฉะนั้นเดี๋ยวจะมาก่อความวุ่นวาย จะมาชักชวน
 จะมาทำให้แตกแยกเนี่ยพวกเนี่ย พระอาจารย์ไล่เลยไม่ฟังเสียงเอ็งจะเป็นใครมาจากไหน
 พระอาจารย์สัมผัสรู้ง่ายเข้าใจเร็ว แล้วก็ไม่พลาดต้องว่าอย่างนี้ส่วนมากไม่พลาด เนี่ยจำไว้ให้ตี
 พวกโยมก็ต้องหัดสังเกตดูไว้ด้วยใช้ปัญญาของเรานั้นแหละ ที่เราต้องการความบริสุทธิ์ ความว่าง
 ต้องการความพ้นทุกข์ไม่ยากมีเวรมีกรรมกับใครนั้นนะ แล้วเราก็จะไม่ประมาทโดยอัตโนมัติ
 แล้วก็สังเกตดูรูปร่างลักษณะเสียงของคนทั่วไปไม่เหมือนกันนั้นนะเพียงแค่ได้เสียงก็รู้
 ได้เห็นก็รู้มันชี้หรือชี้มาแบบเดียวกันหมด(หัวเราะ)ไอ้พวกเห็นแก่ตัวเอาวัดเอาเปรียบอะไรเนี่ยเอาตมาเนี่ยเอาตมาสอน
 มาพูดบอกได้เลย ขนาดก่อนนี้อยู่วัดพระเจ้าตนหลวงบ้านสบปั้งสองเมืองอุปถัมภ์มาปรณนิบัติรับใช้ เฮ้ย!
 สองเมืองไอ้เนี่ยมันขโมยเนี่ยนะ แล้วพระอาจารย์รู้ได้ยังงัยเออ! ข้ารู้จริงหรือเปล่านั้น
 มันบอกจริงครับ(หัวเราะ)รู้แม้กระทั่งขโมยเนี่ย ไอ้พวกเจ้าชู้รู้ง่ายที่สุดต้องว่าอย่างนี้ เอาตมาเนี่ยรู้หมดนะ
 เพราะฉะนั้นสังเกตดูทั้งที่เราไม่ได้ตั้งใจเป็นหมอดูก็รู้ได้ รู้ง่ายเข้าใจเร็ว รังสีจิตของคนมันมีอยู่ต้องว่าอย่างนี้ อ้าว!
 มีอะไรถามก็ถามได้เนี่ยจะได้เปิดโอกาสให้รู้เอาไว้แล้วก็ทำตามเนี่ยเดี๋ยวครบ๗วันเดี๋ยวให้แจกซีดี(หัวเราะ)อ้าว!
 มีใครอยาการู้เพิ่มเติมถาม...

មេត្តា ២១.០៥ ឆ.